

TO JSOU PARADOXY

ANOTACE:

V této aktivitě se žáci na příkladu olympijských her seznámí se změnami, ke kterým došlo v oblasti rovnosti pohlaví ve sportu. V následné diskusi se zamyslí nad změnami v dalších oblastech života. Zároveň si uvědomí, že každý člověk má jiné životní zkušenosti, a může mít tedy na danou věc jiný názor. Cílem aktivity je tzv. omezení šikany z nevědomosti.

VZDĚLÁVACÍ OBLASTI A OBSAHOVÉ VZDĚLÁVACÍ OKRUHY:

ZV a GV: člověk a jeho svět (1. stupeň ZŠ), člověk a společnost, jazyk a jazykové vzdělávání

OV: společenskovední vzdělávání / občanský vzdělávací základ, jazykové vzdělávání a komunikace

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA:

ZV a GV: OSV, VDO (ZŠ)

OV: OVDS

KLÍČOVÉ KOMPETENCE:

ZV a GV: k řešení problémů, komunikativní, sociální a personální, občanské

OV: k řešení problémů, personální a sociální, a personální, občanské kompetence a kulturní povědomí

DOPORUČENÝ VĚK: 9+

CÍLE:

Žáci:

- formulují vlastní myšlenky k problematice rovnosti pohlaví;
- si uvědomují společenské předsudky;
- jsou empatičtí k postojům druhých.

DĚLKA: 90 min. (včetně projekce)

POMŮCKY:

- **PRACOVNÍ LIST** pro každého žáka
- fotbalový míč

POSTUP:

1. V úvodu hodiny umístíme do středu třídy nebo kruhu utvořeného žáky fotbalový míč. Vyzveme žáky, aby se postavili k míči blízko či daleko, podle toho jaký k němu mají vztah.
2. Poté žáky požádáme, aby vysvětlili, proč zaujali právě to či ono postavení. Ptáme se mimo jiné na to, zda si myslí, že jejich postoj ovlivňuje jejich pohlaví, případně společnost.
3. Rozdáme žákům **PRACOVNÍ LIST** a požádáme je, aby si přečetli text o historii olympijských her. Během čtení zaznamenávají do volného sloupečku svoje emoce a myšlenky, které je napadají.
4. Text si společně přečteme ještě jednou nahlas. V případě, že má někdo potřebu se o své postřehy podělit, umožníme mu to.

5. Následuje projekce filmu.

6. Po projekci na jednu stranu třídy umístíme nápis NEPODPORUJI a na druhý PODPORUJI. Mezi nápisy vznikne názorová škála. Vyzveme žáky, aby si stoupli do prostoru mezi nimi tak, aby to odráželo jejich podporu Giovannimu a to, zda jeho jednání rozumí.

7. Necháme žáky, aby vysvětlili svůj postoj. Upozorníme je, že pokud během vysvětlování změní názor, mohou se na pomyslné škále přemístit.

8. V závěru hodiny se vrátíme k pracovnímu listu a diskutujeme o změnách, které proběhly ve sportu s ohledem na rovnost pohlaví. Zeptáme se žáků, zda znají také další oblasti života, ve kterých došlo k podobným změnám (volební právo, vzdělání atd.).

REFLEXE:

Reflexe probíhá po projekci filmu, kdy žáci vysvětlují, proč zaujali své místo na pomyslné čáře. V případě, že je ve třídě dostatečně uvolněná a bezpečná atmosféra, nemají žáci problém v průběhu diskuse změnit svůj postoj. K reflexi dochází také na konci hodiny, kdy s žáky diskutujeme o rovnosti pohlaví ve sportu a dalších oblastech života.

ZKUŠENOSTI Z PRAXE:

Aktivitu jsem vyzkoušela v rámci hodin dějepisu v 8. třídě, ve které probíráme právě nesnadnou úlohu Marie Terezie jako ženy na evropském trůnu. Žáci se okamžitě aktivně zapojili. Diskutují s nimi o veškerém dění, takže jsou na podobné diskuse či aktivity zvyklé. Film byl pro žáky velmi zajímavý. Debatovali již během něj o tom, jestli má Giovanni šanci se prosadit, když je tam tolik holek. Po zhlédnutí dokumentu se rozpoutala živá diskuse, která se uklidnila až po aktivitě podporuji/nepodporuji. Ovšem při vysvětlování postojů si tři žáci vyměnili ještě místa. Jeden žák vymyslel i název pro nový typ sportovního odvětví *akvabelák*. Aktivitu podporuji/nepodporuji jsme si zahráli ještě jednou na téma rozdílnost v platech mužů a žen. Jedna dívka a chlapec nechtěli na současné situaci nic měnit. Tvrdili, že je to běžné, když mají muži vyšší plat, protože mají víc síly. Ostatní chtěli, aby ženy měly stejně jako muži, ale aby se plat nesnižoval. Aktivita byla pro výuku přínosem, protože se žáci naučili diskutovat o problému.

Martina Adamová, ZŠ a MŠ Potěhy, Kutná Hora

HISTORIE OLYMPIJSKÝCH HER

Jejich původ je prastarý. Dochované zprávy pocházejí z roku 776 př. Kr. a od tohoto data je také počátek olympijských her počítán. Konávaly se vždy po čtyřech letech, a sice v čase prvního úplňku po letním slunovratu. Když se blížila doba her, byl vyhlášen mír, a kdo by se snad opovážil vstoupit na závodníště se zbraní, byl by potrestán smrtí.

Her se mohli zúčastnit pouze svobodní – nikoli otroci – a mravně bezúhonní občané řeckého původu. Závodníci mohli být pouze muži, kteří soutěžili nazi – natření olivovým olejem. Příslušníci neřeckých národů, otroci a ženy se závodů zúčastňovat nesměli. Ženy měly zakázán přístup i mezi diváky. Těm, které zákaz porušily, hrozila smrt.

Především se závodilo v běhu a běhu s překážkami. Dále se závodilo ve skoku do výšky a do dálky, v zápolení, zvláště byl oblíben tzv. pankration, což byl pěstní boj spojený se zápolením. Později se závodilo i v jízdě na koni, šplhu, pětiboji atd. Nejvýznamnější disciplínou byl však hod oštěpem a diskem, který dokazoval sílu a zručnost závodníka.

Součástí her byly i soutěže muzické: hudba, zpěv, recitace básní, soutěže trubačů a hlasatelů. Sochaři a malíři zde vystavovali svá díla, proto součástí olympijských her byla i výtvarná výstava.

Hry v Olympii skončily roku 393, tedy po více než 1100 letech. První novodobé olympijské hry se konaly roku 1896. Od roku 1900 jsou pak přístupné i ženám.

Zdroj: <http://www.dejepis.com/anticke-olympijske-hry/> (upraveno)